T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/18
KARAR NO : 2025/164
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: Davacının müebbet hapis hükümlüsü olarak bulunduğu Ceza ve İnfaz Kurumunda geçirdiği infaz sürecinde, kırılan kamera nedeniyle hakkında verilen hücre cezası ve açılan dava nedeniyle, uğradığını ileri sürdüğü maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. B.
Vasisi : U. B.
Adli Yargıda
Davalı : Hazine ve Maliye Bakanlığı
İdari Yargıda
Davalı : Adalet Bakanlığı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 28 yıldır hükümlü olarak bulunduğunu, ceza infaz kurumunda kurulan kamera sisteminin özel hayatına müdahale ettiğini, yapılan itirazların sonuçsuz kaldığını, bazı kameraların yönünü çevirdiklerini, idarece kameraya görüntü alamayacak şekilde zarar verildiğinden bahisle, Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulduğunu, disiplin kurulu kararıyla kamerayı kırmak nedeniyle 5 gün hücre cezası verildiğini, infaz hakimliğine yapılan itirazın reddedildiğini, ağır ceza mahkemesine yapılan itiraz beklenmeksizin hücre cezasının infaz edildiğini, infaz sonrası ağır ceza mahkemesince itirazın reddedildiğini, Bolu 1. Asliye Ceza Mahkemesinde kamu malına zarar vermek suçundan açılan *davada* 1 yıl hapis cezası verildiğini, temyiz edilmesi üzerine kararın Yargıtayca bozulduğunu, Mahkemece yapılan yeniden yargılama sırasında şartla salıverilme hakkının iptal edildiğini, 6 yıl 4 ay ek cezanın müddetnameye eklendiğini, yargılama sonunda kamu malına zarar verildiğine dair bir delil bulunmadığından beraat kararı verildiğini, kararın Yargıtayca onandığını, Cumhuriyet savcılığına ve idareye yapılan 5 gün hücre hapsinin kaldırılması talebinin reddedildiğini, infaz hakimliğince yapılan itirazın reddedilmesi üzerine, ağır ceza mahkemesine yapılan itirazın kabul edilerek, 5 gün hücre cezasının kaldırıldığını ve şartlı tahliye hakkının iadesine karar verildiğini belirterek, sonuç itibarıyla olmayan bir kamu malına zarar vermek iftirası nedeniyle verilen haksız hücre cezası ve açılan kamu davası nedeniyle kendisi ve ailesinin maddi ve manevi zarara uğradığından **bahisle,** 35.000 TL maddi ve 75.000 TL manevi tazminat ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Bolu 1. Ağır Ceza Mahkemesi 27/02/2024 tarih ve E.2024/90, K.2024/53 sayılı kararı ile, CMK'nın 142/2 maddesine gereğince tazminat istemine ilişkin yargılamanın Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesince yapılması gerektiğinden, mahkemelerinin yetkisizliğine dosyanın Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden eBZKTEx - vHJKDk4 - uhS6b2z - RDx8Uk= ile erişebilirsin

3. **Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesi 27/03/2024 tarih ve E.2024/191, K.2024/183 sayılı kararı** ile, 5271 sayılı CMK'nın 141 ve 142. maddeleri ile 5235 sayılı Kanun'un 6. ve 12. maddeleri gereğince Mahkemelerinin görevsizliği nedeniyle talebin reddine, idari yargıda dava açma hususunda davacının muhtariyetine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi 10/09/2024 tarih E.2024/481, K.2024/990 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun esastan reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacı dava dilekçesinde özetle, "Disiplin Cezası Uygulaması"ndan dolayı tazminat talep etmektedir.

Tamamen benzer mahiyetteki davalara ilişkin Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesinin 2021/1425 ve 2022/747 Karar sayılı ilamları ile Yargıtay 12. Ceza Dairesinin 2013/27877 Karar sayılı ilamında da belirtildiği üzere; disiplin cezası ve infaza ilişkin hukuka aykırılıkların CMK'nın 141 ve devamı maddelerinde tahdidi olarak sayılmış bulunan koruma tedbirlerinden olmadığı anlaşılmakla aşağıdaki şekilde hüküm tesisi cihetine gidilmiştir.

HÜKÜM;

5271 sayılı CMK'nin 141 ve 142. Maddeleri ile 5235 Sayılı Kanunun 6. ve 12. Maddeleri gereğince MAHKEMEMİZİN GÖREVSİZLİĞİ nedeniyle talebin REDDİNE,

İdari yargıda dava açma hususunda davacının muhtariyetine, ..."

4. Davacı vasisi, bu kez, 70.000 maddi ve 110.000 manevi tazminat ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Bolu İdare Mahkemesi 09/12/2024 tarih ve E.2024/1787 sayılı kararı** ile, adli yargının görev alanına giren davada mahkemelerinin görevli olmadığı sonucuna vararak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın, Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir :

"...Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 27.03.2024 tarih ve E:2024/191, K:2024/183 sayılı kararıyla, " davacı dava dilekçesinde özetle " Disiplin cezası uygulamasından" dolayı tazminat talep etmektedir...disiplin cezası ve infaza ilişkin hukuka aykırılıkların CMK'nın 141 ve devamı maddelerinde tahdidi olarak sayılmış bulunan koruma tedbirlerinden olmadığı anlaşılmakla..." gerekçesiyle görevsizlik kararı verildiği, davacı tarafından bu karara karşı yapılan istinaf başvurusunun Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesinin 10.09.2024 tarih ve E:2024/481, K:2024/990 sayılı kararıyla istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiğinin belirtildiği görülmektedir.

Bu durumda; dosya kapsamı ve yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, iş bu davanın görüm ve çözümünde 5326 sayılı Kanunun 27. maddesi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmış olup, Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararı da dikkate alındığında, hangi Mahkemenin görevli olduğunun belirlenmesi için yukarıda belirtilen 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dosyaların Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir.

Nitekim; Benzer bir uyuşmazlıkta Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından verilen 08.07.2024 tarih ve E:2024/174, K:2024/270 sayılı kararın da bu yöndedir..."

6. Bolu İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden eBZKTEx - vHJKDk4 - uhS6b2z - RDx8Uk= ile erişebilirsin

III. İLGİLİ HUKUK

7. 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* **başlıklı** 1. maddesi şöyledir:

> *"Bu Kanunun amacı, infaz hâkimliklerinin kuruluş, görev, çalışma esas ve usullerini düzenlemektir.*
>
> *(Değişik ikinci fıkra:14/4/2020-7242/1 md.) Bu Kanun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemlere veya bunlarla ilgili faaliyetlere ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara yönelik şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hâkim veya mahkeme tarafından verilmesi gerekli kararları almak, işleri yapmak ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere kurulan infaz hâkimliklerine ilişkin hükümleri kapsar.*
>
> *(Mülga üçüncü fıkra: 2/7/2018 – KHK/700/133 md.)"*

8. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliklerinin Görevleri"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

> *" İnfaz hâkimliklerinin görevleri şunlardır:*
>
> *...*
>
> *2. Hükümlülerin cezalarının infazı, müşahadeye tâbi tutulmaları, açık cezaevlerine ayrılmaları, izin, sevk, nakil ve tahliyeleri; tutukluların sevk ve tahliyeleri gibi işlem veya faaliyetlere ilişkin şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak.*
>
> *3. Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyetleri incelemek ve karara bağlamak*
>
> *..."*

9. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

> *"Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde hükümlü ve tutuklular hakkında yapılan işlemler veya bunlarla ilgili faaliyetlerin ya da Cumhuriyet savcısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararların kanun veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu gerekçesiyle bu karar, işlem veya faaliyetlerin öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün, herhalde yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde şikâyet yoluyla infaz hâkimliğine başvurulabilir.*
>
> *Şikâyet, dilekçe ile doğrudan doğruya infaz hâkimliğine yapılabileceği gibi; Cumhuriyet başsavcılığı veya ceza infaz kurumu ve tutukevi müdürlüğü aracılığıyla da yapılabilir. İnfaz hâkimliği dışında yapılan başvurular hemen ve en geç üç gün içinde infaz hâkimliğine gönderilir. Sözlü yapılan şikâyet, tutanağa bağlanır ve bir sureti başvurana verilir.*
>
> *Şikâyet yoluna, kendisi ile ilgili olmak kaydıyla hükümlü veya tutuklu ya da eşi, anası, babası, ayırt etme gücüne sahip çocuğu veya kardeşi, müdafii, kanunî temsilcisi veya ceza infaz kurumu ve tutukevi izleme kurulu başvurabilir.*
>
> *Şikâyet yoluna başvurulması, verilen kararın, yapılan işlem veya faaliyetin yerine getirilmesini durdurmaz. Ancak, infaz hâkimi giderilmesi güç veya imkansız sonuçların doğması ve karar, işlem veya faaliyetin açıkça hukuka aykırı olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi durumunda karar, işlem veya faaliyetin ertelenmesine veya durdurulmasına karar verebilir."*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden eBZKTEx - vHJKDk4 - uhS6b2z - RDx8Uk= ile erişebilirsin

10. 4675 sayılı Kanun'un *"İnfaz Hâkimliğince Şikâyet Üzerine Verilen Kararlar"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

> *"Şikâyet başvurusu, 5 inci maddede yazılı sürenin geçmesinden sonra veya infaz hâkimliğinin görev ve yetki alanı dışında kalan bir karar, işlem veya faaliyete karşı ya da başvuru hakkı olmayan kimselerce yapılmışsa infaz hâkimi, başvuru dilekçesini esasa girmeden reddeder; şikâyet başvurusu başka bir yargı merciinin görevi içerisinde ise o mercie gönderir.*
>
> *Şikâyet başvurusu üzerine infaz hâkimi, duruşma yapmaksızın dosya üzerinden bir hafta içinde karar verir; ancak, gerek gördüğünde karar vermeden önce şikâyet konusu işlem veya faaliyet hakkında re'sen araştırma yapabilir ve ilgililerden bilgi ve belge isteyebilir; ayrıca ceza infaz kurumu ve tutukevi ile ilgili Cumhuriyet savcısının da yazılı görüşünü alır. (Ek cümleler: 22/7/2010 - 6008/5 md.) Disiplin cezasına karşı yapılan şikâyet üzerine infaz hâkimi, hükümlü veya tutuklunun savunmasını aldıktan ve talep edilen diğer delilleri toplayıp değerlendirdikten sonra kararını verir. Hükümlü veya tutuklu, savunmasını, hazır bulunmak ve vekaletnamesini ibraz etmek koşuluyla avukatıyla birlikte veya avukatı aracılığıyla yapabilir. İnfaz hâkimi gerekli görmesi durumunda hükümlü veya tutuklunun savunmasını ceza infaz kurumunda da alabilir.*
>
> *İnfaz hâkimi, inceleme sonunda şikâyeti yerinde görmezse reddine; yerinde görürse, verilen kararın veya yapılan işlemin iptaline ya da faaliyetin durdurulmasına veya ertelenmesine karar verir.*
>
> *İnfaz hâkimi, bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre inceleme ve işlemlerini yürütür ve kararını verir.*
>
> *(Değişik beşinci fıkra:14/4/2020-7242/6 md.) İnfaz hâkiminin kararlarına karşı şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı tarafından, tebliğden itibaren yedi gün içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.[7]*
>
> *İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine (…)[8] yapılır. İnfaz hâkimi aynı zamanda bu mahkemenin üyesi olduğu takdirde itirazla ilgili karara katılamaz."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden eBZKTEx - vHJKDk4 - uhS6b2z - RDx8Uk= ile erişebilirsin

13. Dava, davacının müebbet hapis hükümlü olarak bulunduğu, Ceza İnfaz Kurumunda kırılan kamera nedeniyle ,hakkında verilen hücre cezası ve açılan dava nedeniyle uğradığını ileri sürdüğü maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

14. Olayda; davacı iddiası, yukarıda hükümlerine yer verilen 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu'nun 4. maddesinde yer alan *"...Hükümlülerin cezalarının infazı .... Hükümlü ve tutuklular hakkında alınan disiplin tedbirleri ve verilen disiplin cezalarının kanun, veya diğer mevzuat hükümlerine aykırı olduğu... gibi işlem ve faaliyetlere"* ilişkin olup, bu şikayetleri incelemenin ve karara bağlamanın İnfaz Hâkimliğinin görevinde olduğu düzenlemesine istinaden, bu konulardaki şikayetlere bakmakla adli yargı yerinin görevli olduğu belirlendiğinden, aynı şikayetten kaynaklanan maddi ve manevi tazminat istemli davalara da adli yargı yerinde bakılacağı, ancak, **Uyuşmazlık** Mahkemesinin **adli** yargı içerisinde hangi yargı merciinin bu davalara bakmakla görevli olduğu hususunda karar verme yetkisi bulunmadığı gözetildiğinde, bu belirlemenin ilgili yargı kolunun kendi içerisinde yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bolu İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/03/2024 tarih ve E.2024/191, K.2024/183 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bolu İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Bolu 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 27/03/2024 tarih ve E.2024/191, K.2024/183 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden eBZKTEx - vHJKDk4 - uhS6b2z - RDx8Uk= ile erişebilirsin